

Mlada Korojčka

MESEČNA MLADINSKA PRILOGA »SLOVENSKEGA VESTNIKA« ★ DUNAJ, V PETEK 6. DECEMBRA 1946. — LETNIK I. — ŠTEV. 6

„Obvezujemo se, da bomo hodili po poti, ki ste nam jo pokazali“

V nedeljo 17. novembra je bil v Št. Rupertu pri Velikovcu veličasten pogreb 85 slovenskih partizanov, ki so darovali svoja življenja za pravice in lepšo bodočnost svojega naroda v bojih na Svinji planini in njenem vznožju. Poleg množice ljudstva so počastili spomin padlih junakov zastopniki Jugoslovanske armade in zastopniki zavezniških vojnih sil, predvsem sovjetske in angleške armade. V imenu slovenske mladine bi morala govoriti na grobu padlih tovarišev tov. Anica Špornova — Vida iz Lepene pri Železni Kapli. Toda nekaj dni pred pogrebno svečanostjo so oblasti iz nepoznanih razlogov zaprle tov. Vido in namesto nje je izpregovorila ob odprtem grobu tov. Milena Mohorjeva iz Skočjana v Podjuni, ki je dejala:

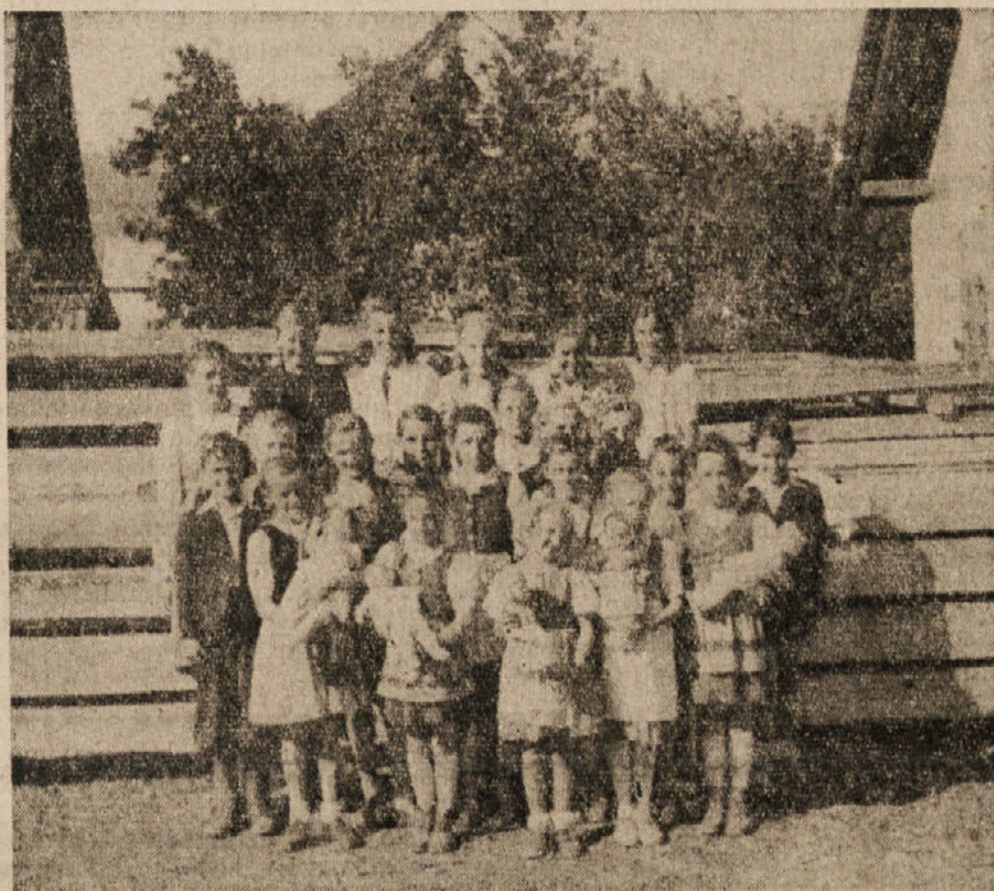
»Vsi, ki vas danes polagamo v naročje zemlje, ste bili mladi. V letih polnih poleta in pripravljenosti na žrtve vas je zadela krogla zločinskih fašistov. Vi, mladi junaki in junakinje, ste kakor ostala mladina slovenskega in bratskih jugoslovanskih narodov šli v tej težki borbi v prve vrste. Pripravljene ste bili za osvoboditev svojega naroda in za pravično, človeka vredno svobodno življenje žrtvovati prav vse.

Največji del v naši veliki narodnoosvobodilni borbi je doprinesla mladina. V tem boju je v naših vrstah padlo ogromno žrtev. Padle so za uničenje zločinskega fašizma, za osvoboditev koroških Slovencev in združitve vseh Slovencev, za skupno in srečnejše življenje v novi domovini Jugoslaviji, za bratstvo in za sožitje vseh svobodoljubnih narodov. V naši borbi nas ni vodilo narodno sovraštvo. Pozivali in kazali smo pot vsem od šovinizma zaslepljenim. Naša mladina je šla v borbo za mir v svetu, za sodelovanje

in za spoštovanje med narodi. S krvjo smo ustvarjali in tudi ustvarili sodelovanje slovenskih in avstrijskih demokratičnih množic.

Drzno in junaško je šla mladina v

vezujete nas, da tudi mi prav tako kakor ste to storili vi, odločno in brez strahu hodimo po poti, ki ste nam jo pokazali. Obvezujemo se, da bomo šli po tej poti. Ne žrtve, ne zatiranja in

Šentjakobski pionirčki

boj. Nadaljevala je tradicijo mladega koroškega junaka Malgaja. Tradicijo nešteti mladi tovarišev iz let 1918 do 1920 in pozneje, ki so se na tej slovenski zemlji borili za svobodo.

Vi, padli tovariši in vse neštete žrtve, ki jih je utrpel slovenski narod, ste naši vodniki in naš kažipot. Ob-

preganjanja, prav nič nas ne bo prisililo, da bi klonili. Vemo, da je pred nami svetla in lepša bodočnost. Dosegli jo bomo, pa naj nas stane, kar hoče. Opora in zgleđ na tej poti pa nam boste vi, ki ste za nas darovali najdražje — svoja življenja.

Slava vam!

Naučili smo se zmagovati!

Ob slavnostni otvoritvi Mladinske proge je pozdravil zbrane graditelje predsednik Centralnega sveta Ljudske mladine Jugoslavije Rato Dugonjič z naslednjimi besedami:

»Pogosto so govorili, da je bila Mladinska proga velika šola mladine Jugoslavije. To je resnica. Na progi smo se učili in se naučili ustvarjati, graditi. Učili smo se pismenosti, dvignila se je kulturna raven mladine, mnogi mladinci so sodelovali morda prvič v fizikalnem življenju; z delom in s tečajmi smo si izpopolnjevali strokovno znanje, usposobil se je velik, vnet naraščaj mladincev, ki ne znajo le delati, temveč tudi hočejo. Toda glavno, česar smo se v tej šoli, ki se imenuje Mladinska proga, naučili, je seveda borba — učili in naučili smo se zmagovati.

Dograditev proge je bila krona njene gradnje. Brigade so delale pod najtežjimi pogoji v dežju, snegu in blatu ter so zmogle ne le določena dela, ampak tudi nepričakovane ovire pri usku na Kiseljaku. Ovrkli smo stara pojmovanja o normah, borili smo se s počasnostjo, razsipavanjem, birokracijo, z nenačrtnim delom. V tej bitki je mladina zmagala. Rezultat je dogotovitev proge 22 dni pred rokom, ki so ga določili največji optimisti med strokovnjaki.

Na progi smo se učili tudi boriti, naučili smo se, da velika dejanja, velike stvari nastajajo iz malih, da brez

vsakdanjega žilavega dela posameznikov ni velikih zmag skupnosti. Mladinska proga je delo 65.000 mladincev in mladink, toda je tudi delo slehernega izmed njih posebej. Ali bi si mogli zamisliti Mladinsko progo brez žilavega dela slehernega inženirja, tehnika, mladincev iz brigade, kuharice, strojepiske, statistika, intendanta, bolničarja, šoferja, mehanika, telefonista itd. Številni odlikovani ali pohvaljeni udarniki pričajo o vseh tistih posameznih junaštvih, iz katerih je sestavljeno veliko junaško delo — Mladinska proga.

Ze večkrat smo poudarjali, da Mladinska proga ni vezala le dveh krajev med seboj, temveč da je hkrati povezala še trdneje mladince vseh naših narodov, kakor tudi našo mladino z demokratično mladino sveta. Na mladinski progi se je kovalo novo prijateljstvo med narodi, prijateljstvo dejanj, ne besed. Na progo so prišle albanske, češkoslovaške, bolgarske, grške, poljske, madžarske, romunske mladinske brigade in delovne skupine švicarske, danske, francoske, belgijske, nizozemske, avstrijske in indijske mladine, dalje mladine Lužiških Srbov, mladine izseljencev iz Francije. Prav tako so bile na progi delegacije mladine Sovjetske zveze, republikanske Španije, Amerike, Anglije, Finske, Italije, Kanade, indonezijske mladine iz Irana in Mehike.

Mladinska proga je veliko delo, to-

da ne edino delo narodov Jugoslavije in mladine Jugoslavije. To je velika šola, toda samo eno šolsko leto. Mladinska proga je velika zmaga, toda ne končna zmaga. Velik uspeh je, toda uspeh, ki nas ne sme demobilizirati, ampak nas mora mobilizirati za nadaljnje uspehe.

Dokažimo ponovno, da ni naloge, naj je še tako velika in težka, ki bi je Titova mladina ne mogla izpolniti! Dokažimo, da ne bomo le zgradili mladinske proge do Sarajeva, temveč bomo storili še mnogo drugih stvari! Zgradili smo progo, to pa še nič ne pomeni, če ne veste, da smo jo zgradili s pesmijo. V tem je tudi njena mogočnost. Gradili smo jo in prepevali, ker smo vedeli, da gradimo za ljudstvo, za Tita, za sebe. Stopimo v leto 1947 z enakim navdušenjem, pa bomo ob koncu slavili še večje zmage!

17. november mednarodni študentski dan

Napredna študentska mladina vsega sveta je praznovala 17. novembra svoj prvi Mednarodni študentski dan.

Ko so zborovali lani novembra v Pragi študentje vsega sveta na svojem prvem kongresu, da bi manifestirali enotnost študentov vseh narodov v boju proti ostankom fašizma, tedaj je bil soglasno izbran 17. november kot Mednarodni študentski dan. Ta dan je borbeni poziv študentom vsega sveta, naj brez ozira na narodnost, raso ali veroizpoved združijo in okrepijo svo-

je vrste v neizprosnem boju proti fašističnim in reakcionarnim silam sveta, ki skušajo izpodkopavati resnično demokracijo in trajen mir v svetu in ki zato ogražajo istočasno tudi bodočnost in neoviran razvoj mladih študentov.

17. november je bil določen za Mednarodni študentski dan v počastitev spomina na 17. november 1939, ko so hitlerjevske drhali pobijale na praških ulicah češke študente, ki so protestirali proti hitlerjevskemu nasilju. Povod za streljanje in zapiranje študentov je dal uboj dr. Matuška in devetih drugih študentov, ki so jim sledile velike študentske demonstracije. Nemci so demonstracije krvavo zatrli, pobili okrog 1000 ljudi in postrelili ter odpeljali v koncentracijska taborišča na stotine študentov.

Borba čeških študentov proti nemškemu okupatorjem je bila del teže in slavne borbe proti fašizmu, ki jo je vodila napredna študentska mladina vsega sveta. Napredni in demokratični študentje so se dobro zavedali že davno pred vojno, da pomeni fašizem za vse narode nesrečo, da pomeni vojno ter negotovo bodočnost za mlado pokolenje. Tudi v stari Jugoslaviji se je študentska mladina tega dobro zavedala. Znanе so slavne tradicije naprednih študentov beogradske univerze in ostale študentske mladine Jugoslavije proti reakcionarnim in fašistom naklonjenim predaprilskim režimom Jugoslavije. Zasluge, ki jih ima mladina pred vojno, v narodnoosvobodilni borbi in njen doprinos za dokončno zmago ljudstva nad fašističnim okupatorjem, je najbolje označil maršal Tito z besedami:

»Študentska mladina je zavzemala pred vojno, med vojno in zavzema sedaj v vsakem pogledu eno izmed prvih mest med našo napredno mladino.«

Istočasno ko so v Jugoslaviji padali študentje, braneč svobodo in neodvisnost naših narodov pred fašističnimi barbari, so padali junaški sovjetski študentje, ki so s svojimi velikimi zgledi pokazali pot odločne borbe vsej napredni študentski mladini sveta. Mladina nikoli ne bo mogla pozabiti prelite krvi in padlih žrtev za svobodo in napredek, zato tudi nikoli ne bo dovolila, da bi razvoj narodov in bodočnost ogražale reakcionarne sile, ki dandanes ponovno poskušajo kaliti prijateljsko sožitje med narodi in rovariti proti miru. Skupna borba, skupne žrtve in skupni interesi so vezali demokratično mladino v boju proti fašizmu in jo tudi danes povezujejo v borbi za skupne cilje v mogočno svetovno federacijo demokratične mladine. Skupaj z Mednarodno študentsko zvezo postaja Svetovna federacija demokratične mladine mogočen branik demokratičnih in naprednih sil v boju proti ostankom fašizma, sovražnikom napredka in ljudske demokracije.

Mednarodni študentski dan spominja študentsko mladino sveta na krvave žrtve, ki so jih dali demokratični študentje zato, da je človeštvo premagalo najstrašnejšo nevarnost, ki mu je kdaj pretela — jarem fašističnega suženjstva. Mednarodni študentski dan je borbeno mobilizacija demokratične študentske mladine vsega sveta v enotni borbi proti ostankom fašizma, sovražnikom mednarodnega sodelovanja, za mir med narodi, blagostanje in srečnejšo bodočnost mladine.

Borba demokratične študentske mladine bo tem uspešnejša, čim bolj se bo uveljavilo geslo Svetovne federacije demokratične mladine: »Mladina vsega sveta — združi se — naprej za trajen mir!«

več ne spominjam. Pozneje so mi povedali, da sem tisti hip, ko so me potegnili iz pečice, utihnil in izgubil zavest. Tudi zdravljenja se prav nič ne spominjam, samo na kolenih so ostale po hudih opeklinah bele maze, ki me bodo vse življenje opominjale, da pečica ni primeren kraj, kjer si človek lahko pogreje premrle ude.

Mislil pa, da mi je od takrat ostala nekakšna mrznja do jesenske megle in dežja z vetrom. Čeprav je jesen tako pestra v barvah in bogata v naravnih darovih, se je nikdar ne morem iskreno razveseliti. Vselej težko čakam prvih snežink, da pobelijo pokrajino, kajti prihajajo v jesenski mrak kakor tihi znanilnici zimskega veselja.

STRIC JOŽA SVOJIM PRIJATELJEM

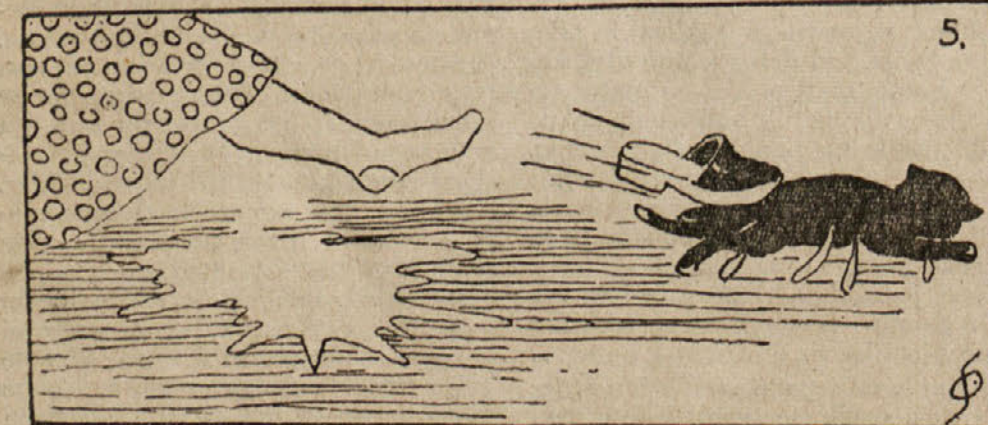
Moji najmlajši prijatelji so prav v teh dneh pošiljali pisemca s svojimi gorečimi željami Miklavžu in njegovim pomočnikom. Marsikatero želje tudi letos ne bo mogoče izpolniti, ker so grdi in hudobni fašisti celo Miklavžu polomili in uničili njegove tovarne, kjer so se izdelovale vse najlepše stvari za naše male. Toda nekje na svetu je dežela, kjer so noč in dan na delu pridne roke, ki gradijo in ustvarjajo velike in lepe tovarne. Mogoče bo Miklavž že prihodnje leto lahko naročil v teh novih tovarnah vse tisto, kar si naši malčki najbolj goreče želijo, in tedaj se bodo lahko veselili prav tako kot nekoč njihovi starejši bratci in sestrice. Pač pa morajo ostati vse leto pridni, se naučiti vsaj dveh lepih slovenskih pesmic, da bodo znali Miklavža po slovensko pozdraviti, kadar bo spet prišel s svojimi darovi.

Stric Joža tudi misli na to, kako bodo njegovi mali in veliki prijatelji praznovali letošnji božič in s kakšnimi občutki bodo stopili v novo leto. V prvi vrsti naj velja naša najbolj topla in iskrena misel vsem tistim tovarišcam in tovarišem, ki bodo zaradi svoje poštene borbe za pravice in enakopravnost obhajali praznike v zaporih, kakor so jih v letih fašističnega nasilja leto za letom obhajali deset tisoči naših najboljših. Če se jih bomo spomnili z iskreno ljubeznijo, se ne bodo

čutili več osamljene in njihova vera v zmago pravice bo postala neomajna. Mi pa bomo stopali v novo leto s trdno zavestjo, da se je še vsako nasilje zlomilo in da tudi pri nas ne more trajati večno. Tudi v bodoče se ne bomo ustrašili žrtev, če jih bo terjala naša borba za pravice, kajti samo tako smemo upati, da bomo nekoč lahko ponosno stopili med svoje brate kot enaki med enake.

Julka Žele iz Doba pri Pliberku: Praviš, da si še tako majhna in da ne veš, če si vse uganke pravilno rešila, posebno tista s pikami je bila prehuda zate. Zato si zaenkrat še ne upaš več pisati stricu Jožu, ker ne veš, če te bo sprejel v krog svojih prijateljev. — Veš, moja mala Julka, napravila si več, kakor sama misliš. Napisala si tako pristrčno pisemce, da bi te stric Joža najrajši prav iskreno objel in poljubil na tvoje laske, pa čeprav bi bile malo zmršene od jesenskega vetra. Praviš, da si učenka tretjega razreda. Kar pohvaliti te moram, da znaš tako lepo in pravilno pisati. Če boš tudi nadalje tako pridna, mi lahko verjameš, da boš marsikaj dosegla. Vidiš, Julka, in ker si bila tako pridna, nisi bila samo sprejeta v krog prijateljev »Mlade Koroške«, ampak te je doletela tudi sreča, da boš prejela lepo mladinsko knjigo kot nagrado za rešene uganke. Prav toplo in pristrčno pozdravljena!

Prigode muca Godrnjuca

Prijatelji, oglejmo si zgornjo sliko in jo prav lepo opišite ter pošljite stricu Jožu. Najboljši opis slike bo objavljen in nagrajen. Zdaj pokažite, kaj znate!

Oton Župančič:

NAŠE LUČI

Odgovori, Ciciban:

kaj je naša prva luč?
Naša prva luč je sonce:
z zlato roko svet odgrinja,
zlatih ciljev nas spominja.

Sonce je zašlo za goro;
odgovori, Ciciban:
kaj je naša druga luč?

Naša druga luč je mesec:
daleč smo se zanočili,
v mesečini prav hodili.

Sonce je zašlo za goro,
mesec je odšel za soncem;
odgovori, Ciciban:
kaj je naša tretja luč?

Naša tretja luč je ogenj:
gospodarja, vso družino
zvabil v svojo je svetlino.

Sonce je zašlo za goro,
mesec je odšel za soncem,
oganj v hiši je ugasnil;
odgovori, Ciciban:
kaj nam je četrta luč?

Luč četrta je beseda:
jasna hodi med narodi,
dušo k duši tajno vodi.

Sonce je zašlo za goro,
mesec je odšel za soncem,
oganj v hiši je ugasnil,
sam ostal si brez besede;
odgovori, Ciciban:
kaj je naša zadnja luč?

Naša zadnja luč je duh:
vse je mračno, duh nam seva,
k Bogu pota razodeva.

letu, pridenejo v navadnih letih koncu dvanajstega meseca še 5, pri prestopnih letih pa 6 dni. Novo leto praznujejo 10. sept. po našem koledarju.

To vse vam je mogoče že znano. Gotovo pa ne poznate najkrajšega koledarja. Ta se je pisal samo 12 let, in sicer od 1793 do 1805 v času prve francoske republike. Ko je Francija postala cesarstvo, so zopet pisali in šteli po starem.

Za liste
glave

SKRIVALNICA »KOKOSKA«

Poglejte to kokoško, kako išče zrna med rožicami. Če boste potipali pri pravi rožici in potem pravilno nadaljevali s sestavljanjem zgoraj in spodaj napisanih črk, boste dobili star rek, ki ga gotovo poznate tudi vi.

Mojca vas bo zanimala, pionirji?

»Dvorec pionirjev« v Leningradu lahko sprejme vsak dan nad 5000 pionirjev. Dvorec, ki ga sestavljajo štiri poslopja, je sezidan na razsežnem prostoru, ki ima lepe vrtove in nasade. V prvi zgradbi so prostori za kulturno in umetniško izpopolnjevanje pionirjev. Vsak si izbere tisto panogo, ki ga najbolj veseli. V teh sobah so klavirji, violine, harmonike itd. Poleg tega so v teh prostorih lepe glasbene dvorane, kjer pionirji prirejajo koncerte. V drugem nadstropju je lutkovno gledališče, lepe knjižnice, sobe za mlade slikarje in kiparje in sobe, kjer se pionirji učijo raznih narodnih in umetnih plesov. Pionirji iz tega dvorca so med vojno priredili okoli 2500 koncertov na sami fronti in še sedaj dobivajo pisma od hvaležnih vojakov.

Druga zgradba je tehnični oddelek. Tu si pionirji izpopolnjujejo svoje tehnično znanje. Tu so delavnice za letalske modele, delavnice za fotografije in filme, sobe, kjer se mladina seznanja z radiom, telegrafom in telefonom itd.

V tretji in četrti zgradbi so spalnice, dalje jedilnica, ki naenkrat lahko sprejme nekaj stotin otrok, in velika plesna dvorana z marmornatimi stebri in pozlačenimi lestenci, kjer prirejajo slavnostne proslave.

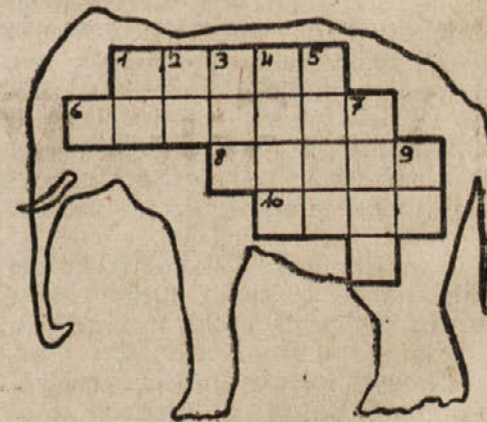
Še nekaj je posebnega na tem Dvorcu pionirjev. V dom ne more prihajati vsak pionir, ampak samo tisti, ki se res dobro učijo v šoli in se lepo obnašajo. Ker je dvorec tako lep in življenje v njem tako lepo urejeno, se vsi leningrajski pionirji pridno učijo, da lahko obiskujejo »Dvorec pionirjev«.

Ali veste, da razni deli sveta uporabljajo različne koledarje oziroma pišejo različne letnice? Najstarejši koledar je judovski, ki je za 3760 let starejši od našega »gregorijanskega«, kakor ga imenujemo. Abesinci imajo tudi svoje štetje, in sicer je njihov koledar za 284 let mlajši od našega. Pa še nekaj razlik obstoja med obema koledarjema: abesinski ima dvanajst mesecev, ki pa imajo vsi po 30 dni. Ker se tudi oni ravna po sončnem

KRİZANKA „SLON“

Vodoravno: 1. Domač ptič; 6. glavno mesto Koroške; 8. gozdna žival; 10. domače žensko ime.

Navpično: 1. G. e.; 2. pijača starih Slovanov; 3. ovčja mast; 4. domača žival; 5. koroška reka; 7. domače moško ime; 9. nikalnica.

REŠITVE UGANK IN KRİZANKE

Ker so ji naši pionirji pomagali, je Mojca zelo hitro pravilno sestavila besede in dobila tele stavke:

Mauka	lovi	miši
Pes	čuva	hišo
Dekla	molze	kravo
Hči	pomiva	posodo
Mizar	dela	stol
Kokoš	nese	jajca

Ker so vam pike delale posebne težave, se boter ugankar ni preveč hudoval, da je bilo tako malo pravih njih rešitev. Sedaj pa si dobro oglejte, katere pike manjkajo in če seštejete vodoravno ali navpično vse ostale pike, boste vedno dobili samo sodo število.

Vodoravno: 1. Laž; 3. kri; 5. gaz; 8. Vsi sveti; 5. b. t.; 10. al; 11. a. i.

Navpično: 1. Listi; 2. žgc; 3. K. S.; 4. riba; 6. ata; 7. Zila.